

PROJEKT ZAGOSPODAROWANIA TERENU NAD RZEKĄ DYMER

Branża: zielen

ZLECENIODAWCA: GMINA BISKUPIEC, ul. Niepodległości 2, 11-300 Biskupiec

WYKONAWCA:

projektant: dr inż. Agnieszka Jaszczak, specjalista ds. arch. kraj.

współpraca: mgr inż. Maria Idzikowska, arch. kraj.

luty 2010

Temat: Projekt koncepcyjny zagospodarowania terenu nad rzeką Dymer

Zadanie: Projekt gospodarki szatą roślinną wraz z małą architekturą

Zawartość:

1. Wstęp i cel opracowania.
2. Opis zagospodarowania terenu i uzasadnienie kompozycji.
3. Spis roślinności.

Plan ogólny – koncepcja zagospodarowania terenu zieleni, (do ul. 1. Maja) zał. 1

Plan ogólny – koncepcja zagospodarowania terenu zieleni (od ul. 1 Maja do ul. Ogrodowej) zał. 2

Plan zagospodarowania terenu cz.1, zał.3

Plan zagospodarowania terenu cz.2., zał.4.

Plan zagospodarowania terenu cz.3. i cz.4, zał.5

Plan zagospodarowania terenu cz..5, zał. 6

Plan zagospodarowania terenu cz.6., zał.7

Plan zagospodarowania terenu cz.7., zał.8

Plan zagospodarowania terenu cz.8., zał.9

Detal –słup wspinaczkowy, zał.10

Detal- deski z korą drzew, zał.11

Detal – słupy edukacyjne, zał.12

Detal – tablice ze zdjęciami archiwalnymi, zał.13

Detal – kopce kwietne na konstrukcjach, zał.14

Detal – konstrukcje pod pnącza, zał. 16

Detal-altana, zał.17

Detal –siedzisko pod drzewem, zał. 18

Detal-kwadrat bylinowy z rzeźbą, zał.19

Detal – nawierzchnia, zał. 20

Detal-brama wejściowa na plac zabaw, zał. 21

Detal-siedziska i stojaki rowerowe, zał.22

Detal –amfiteatr, zał.23

Detal – kamienny krąg, zał.24

Detal-brama japońska, zał. 25

Specyfikacja-plac zabaw, zał.26

Specyfikacja-oświetlenie, zał.27

Specyfikacja –pozostałe wyposażenie parku, zał.28

Fotografie archiwalne

Inspiracje

1. WSTĘP I CEL OPRACOWANIA.

Funkcja

Teren przeznaczony do zagospodarowania w ramach rewitalizacji będzie wielofunkcyjny. Z tego też względu wydzielono poszczególne fragmenty parku (części od 1 do 7), łączące się w całość opracowania. W każdej części podkreślono konieczność dostosowania przestrzeni do potrzeb mieszkańców Biskupca, użytkowników w różnym wieku i płci, a także osób zdrowych i niepełnosprawnych. Przestrzenie te mają służyć integracji społeczeństwa, a w szczególności możliwość wspólnego użytkowania terenu przewidziano w ramach:

-

Oświetlenie

Na terenie znaczące było wprowadzenie dodatkowego oświetlenia, zwłaszcza wzdłuż nowoprojektowanych drózek, natomiast zaplanowano też oświetlenie punktowe służące podkreśleniu określonych wnętrz (zał. w specyfikacji).

Nawierzchnie

Na projektowanych ścieżkach wzdłuż rzeki. Dymier zaproponowano nawierzchnię utwardzoną z kostki polbrukowej (Rustical), natomiast w cz.2. na głównej osi pozostawiono nawierzchnię utwardzoną (poprawiając jej stan), z ogranicznikami w formie płyt. W poszczególnych wnętrzach przy dobranej roślinności proponuje się nawierzchnię żwirową (wyłącznie w celu ozdobnym bez komunikacji) .

Roślinność

W parku istotne jest dokonane cięcie pielęgnacyjnych drzew i krzewów, usunięcie samosiewów oraz zachowanie wartościowych okazów drzew. Ze względu na dużą powierzchnię obejmującą wysoką roślinność, w projekcie zaproponowano nasadzenia średnie i niskie, w postaci krzewów ozdobnych, bylin, traw, wrzosów i wrzośców oraz roślin cebulowych. Mają one dopełniać istniejącą szatę roślinną oraz stworzyć piętrowość kompozycji.

Mała architektura

Głównymi elementami małej architektury, którą przewidziano w parku są:

- Drewniana altana w cz.2.
- Mini podest do kameralnych występów muzycznych, kulturalnych i in. Wraz z siedziskami
- Brama wejścia do cz.2.

- Słupy edukacyjne, słup wspinaczkowy, tablice informacyjne w cz.1
- Plac zabaw i jego wyposażenie w cz.1.
- Długie podesty podtrzymujące pniaki różnych gatunków drzew (edukacyjne do rozpoznawania) w cz.1
- Pergola w cz. VI.
- Siedzisko dookoła drzewa w cz.VII
- Podesty w cz.VII
- Wiklinowe podpory na skarpę w cz.VI

Zaplanowano również siedziska wewnątrz placu, jak fragmentach przy ścieżce rowerowej. We fragmentach (wzdłuż ścieżki rowerowej), przy siatce oddzielającej Stadion Miejski (korty tenisowe) zaprojektowano 3 konstrukcje metalowe pod pnące wybarwiające się jesienią na kolor czerwony. Pomiedzy nimi proponuje się nasadzenia w formie strzyżonego cisa. Pozostałe elementy małej architektury podano w szczegółowych opisach poniżej.

2. OPIS ZAGOSPODAROWANIA TERENU I UZASADNIENIE KOMPOZYCJI

Część I - Ogród nauki i zabawy-„bawiąc – uczyć”

Komunikacja w tej części oparta jest na aktualnym układzie ścieżek i przejść, wprowadzono jedynie dróżkę w kierunku stadionu oraz po przeciwnej stronie - w kierunku rzeki (zał. 3).

Centralną część będzie stanowił labirynt z niskiego strzyżonego żywopłotu, w którego środku zaplanowano akcent w postaci czerwonego słupka do wspinania z mocowaniami na różnej wysokości (dla dzieci i dorosłych) i okienkiem do obserwacji (zał. 10)

„Kopczykowy plac” w kierunku rzeki, na linii pn.-płd.- to wzniesienia (nasypy ziemne) na konstrukcjach, większe-pokryte niewysokimi krzewami, bylinami i trawą ozdobną, oraz mniejsze - tulipanami, narcyzami, krokusami (zał.14).

Od strony ul. Warszawskiej, pozostawiono wielogatunkowy żywopłot, który należy uzupełnić, przyciąć. Tuż za nim przy dróżkach proponuje się zainstalowanie 2 tablic ze zdjęciami archiwalnymi parku z propozycją umieszczenia fotografii sprzed rewitalizacji (zał.13). Równolegle do żywopłotu od ul. Warszawskiej, przy dróżce w formie okręgu zaplanowano 2 drewniane 10-metrowe konstrukcje z fragmentami pni (kory) różnych gatunków drzew (do rozpoznawania dla dzieci i starszych, uwzględniono przy tym również możliwość rozpoznawania poprzez dotyk dla osób niepełnosprawnych (zał.11).

W miejscu postoju dla rowerzystów (przy ścieżce rowerowej) zaplanowano siedziska oraz stojaki dla rowerów (zał.22).

Od strony ul. Wiosennej proponuje się umocowanie w podłożu 3 słupów edukacyjnych, z treściami dotyczącymi gatunków i siedlisk drzew (zał.12).

Od planowanej ścieżki rowerowej (ul. Wiosenna/Stadion Miejski) w I cz. parku zaplanowano integracyjny plac zabaw dla dzieci zdrowych i niepełnosprawnych. Proponowane urządzenia to:

- zestaw integracyjny ze zjeżdżalnią Fior i podjazdem dla wózków,
- ściany w sześcioboku Fior-e (wspinaczkowe),
- kolejka linowa,
- bujak-skuter na sprężynie,
- bujak-huśtawka wagowa na sprężynach,
- piaskownica kwadratowa z palisady,
- huśtawka podwójna (z jednakowymi siedziskami lub wersja z wymienionym siedziskiem dla dzieci starszych),
- karuzela tarczowa,
- huśtawka żuraw z gniazdem,
- równoważnia na sprężynach (zał.26).

Część II - Park centralny (zał.2)

Przejście do części II parku przez bramę japońską, okno (czerwony akcent), łączący obie przestrzenie (zał.25).

Koncepcja opiera się na istniejącym układzie środkowej części parku.

Komunikacja - zakłada zmianę nawierzchni wzdłuż rzeki (kostka polbrukowa 'Rustical', a także zachowanie dróżki przecinającej wewnątrz w połowie (z poprawą nawierzchni utwardzonej i włączeniem płyt, jako jej ograniczników. Początek ścieżki zaczyna się przy "bramie japońskiej", a kończy w połowie, tuż przy projektowanej altanie. W centrum zaplanowano drewnianą cztero kątną altanę z siedziskami w jej wnętrzu (zał.17). Altana jest częściowo otwarta. Istotne jest to, że może być użytkowana przez matki i ojców z dziećmi, dziadków z wnukami, indywidualne osoby, a także w ramach zajęć dydaktycznych na otwartej przestrzeni dla osób niepełnosprawnych (m.in. z biskupieckiego ośrodka) oraz w ramach „zielonej klasy” (propozycja dla biskupieckich szkół).

Wprowadzono nową ścieżkę (o nawierzchni z polbruk-u równoległą do kanału rz. Dwymer).

Na osi, przy drodze wewnętrznej zaplanowano siedziska oraz rabaty w kształcie prostokątów (3) (zał.29), dalej 2 kwadraty z niskimi nasadzeniami oraz miejscem na rzeźby w ich środku (zał.19).

Od strony ścieżki rowerowej zaproponowano miejsca do odpoczynku, organizacji pikników rodzinnych, postoju rowerzystów (siedziska, stoły +miejsca na rowery). W tej części można też odpocząć na „kwitnącej łączce” (specjalna mieszanka trawiasta, wielogatunkowa).

Większa powierzchnia pokryta jest trawnikiem (proponuje się podsiew na istniejący trawnik mieszanki parkowej, ewentualnie rekreacyjnej, z gatunkami i odmianami traw, odpornymi na udeptywanie).

Kompozycje roślinne wzbogacono nasadzeniami dwukolorowych odmian krzewów w układzie wstęgi nawiązującej do płynącej rzeki.

Część III – Amfiteatr – podest (zał.5)

W kolejnej części zaplanowano miejsce służące organizacji występów, muzycznych, kulturalnych spotkań dla mieszkańców z drewnianym podestem-amfiteatrem, trzema masztami (możliwość rozpięcia zadaszania w postaci materiału). Podest (falisty linie, nawiązujące do płynącej rzeki) usytuowano równoległe do kanału otwarciem na drogę (wiodącą od mostu przy ul. do drogi przy alejce). Przy nim zaprojektowano drewniane siedziska w układzie falistym, wiążącym ten fragment parku. (zał.23).

Formy małej architektury dopełniają grupy roślinności niskiej, zimozielone oraz zrzucające liście kwitnące krzewy na obrzeżach. Większe fragmenty ogrodzone są siatką oraz żywopłotem z ligustru pospolitego. Od strony drogi (most-alejka) zaplanowano drewniane ogrodzenie, w środkowej części teren ma otwarcie (zał. 5, 23).

Część IV – W kamiennym kręgu (zał.5, zał.24)

Główną kompozycję stanowi okrąg żwirowy z na nim ustawionymi głazami. Pomiędzy kamieniami zaplanowano nasadzenia z wysokich traw ozdobnych. Ta część obfituje w kwitnące grupy krzewów, preferujących podłoże kwaśne. Zaplanowano więc gatunki z rodzaju rododendron, wrzosi i wrzośce. Pozostałą powierzchnię przeznaczono pod trawnik.

Część V- Przy moście (zał.6.)

Fragment parku pomiędzy rzeką Dymier, a projektowaną ścieżką rowerową stanowi funkcję ozdobną. Kompozycja wchodzi w istniejący trójkąt, otwarta jest i zakończona okręgami

z podsypką żwirową, których centralną część stanowią niewielkie powierzchnie trawiaste, pod istniejącymi drzewami. W półkolu (od strony rzeki) zaplanowano nasadzenia bylin.

Pod drzewami w miejscach oznaczonych w projekcie (zał. 6) przewidziano dekoracyjne krzewy ozdobne, częściowo kwitnące.

W miejscu postoju na ścieżce rowerowej, zaproponowano siedziska i stojaki na rowery (zał.22).

Część VI – Mini kopiec (zał.7)

W części zlokalizowanej za mostem (ul. 1 Maja), przy ul. Ogrodowej, zaplanowano mały usypany „kopiec”, podobny do tych, które występują w cz.1 opracowania. Dalej zaproponowano drewnianą pergolę z pnączem, stanowiącą jednocześnie przejście od ul. Ogrodowej do ścieżki rowerowej, nad rzeką. Tutaj fragment nawierzchni z białego żwiru. Za pergolą – krzewy ozdobne, zaś wzdłuż ścieżki-byliny. Pozostałą powierzchnię stanowi trawnik.

Na skarpie, od strony rzeki umocnienia będą stanowić fragmenty splotów z wikliny (fot. inspiracje), które jednocześnie mają funkcję ozdobną, zaś pomiędzy nimi – byliny o dużych liściach.

Część VII – „Ogród cienia” (zał.8)

W kolejnej części uwzględniono specyfikę miejsca-teren jest zacieniony, z istniejącymi drzewami i krzewami, często występują samosiewki. Niektóre z nich wymagają cięć pielęgnacyjnych, a samosiewki – usunięcia. W projekcie dobrano gatunki krzewów i bylin o warunkach wzrostu i rozwoju dostosowanych do zacienionych miejsc.

Od strony rzeki (przy ścieżce rowerowej) zaproponowano 2 drewniane podesty (na trawniku) z barierkami, oraz 2 siedziska (zał. 8).

We fragmencie od ul. Ogrodowej kompozycję stanowią nasadzenia bylin (wypełnienia) w 3 kwadratach. W środkowym centrum stanowi istniejące drzewo, natomiast w 2 pozostałych przewidziano postawienie rzeźb lokalnych twórców (czasowa-wymieniana w pewnych okresach ekspozycja). Przy granicach zaplanowano krzewy ozdobne i byliny. Kompozycje na zasadzie kontrastu są częściowo oddzielone od trawnika, jasnym żwirem.

Po drugiej stronie rzeki (w okolicach muru) warto posadzić pnącze, w celu stworzenia „zielonej ściany” przykrywającej nieestetyczne ogrodzenie.

Część VIII - Przy rzece (zał.9)

W tej części zaplanowano kompozycje roślinne w formie półokręgów wpisanych w kwadrat. Podzielono go na 4 części-we fragmentach, których zaproponowano podsypkę z jasnego żwiru. W środku jest miejsce na rzeźbę (lokalnych twórców) lub gład. Obok zaprojektowano fragment uzupełniony bylinami (zał.9).

SPIS ROŚLINNOŚCI:

DRZEWA i KRZEWY:

1. *Juniperus communis* 'Horstmann'- jałowiec pospolity
2. *Berberis thunbergii* 'Atropurpurea' - berberys Thunberga (czerwony)
3. *Spirea japonica* 'Goldflame' - tawuła japońska
4. *Juniperus horizontalis* 'Blue chip' - jałowiec płozący
5. *Juniperus communis* 'Arnold'- jałowiec pospolity
6. *Picea abies* 'Frohburg' - świerk pospolity
7. *Juniperus x pfitzeriana* 'Pfitzeriana aurea' - jałowiec Pfitzera
8. *Juniperus horizontalis* 'Golden carpet' - jałowiec płozący
9. *Juniperus x pfitzeriana* 'Gold Star'- jałowiec Pfitzera
10. *Berberis thunbergii* 'Erecta' lub 'Aurea' - berberys Thunberga (zielony)
11. *Cornus alba* 'Siberica' - dereń biały (czerwone pędy)
12. *Cornus sericera* 'Flaviramea'- dereń rozłogowy (żółte pędy)
13. *Euonymus fortunei* 'Coloratus' - trzmielina Fortune'a
14. *Euonymus fortunei* 'Emerald'n'gold'- trzmielina Fortune'a
15. *Euonymus fortunei* 'Emerald gaiety' - trzmielina Fortune'a
16. *Euonymus fortunei* 'Sunspot' - trzmielina Fortune'a
17. *Physocarpus opulifolius* 'Diabolo'- pęcherznica kalinolistna -czerwona
18. *Physocarpus opulifolius* 'Lutens' - pęcherznica kalinolistna -zielono-żółta
19. *Pathenocissus quinquefolia* - winobluszcz pięciolistkowy
20. *Taxus baccata* - cis pospolity
21. *Juniperus x pfitzeriana* 'Mint Julep'- jałowiec Pfitzera
22. *Ilex x meserveae* 'Blue angel' - ostrokrzew Meservy
23. *Weigela florida* 'Pink princes' - krzewuszką cudowną
24. *Rhododendron* 'Catavbiense Boursault' - różanecznik
25. *Rhododendron* 'Catrine van Tol' - różanecznik
26. *Rhododendron* 'Cunningham white' - różanecznik
27. *Rhododendron* 'Rubinstern' - różanecznik
28. *Picea abies* 'Nidiformis' - świerk pospolity
29. *Rhododendron* 'Polaris' - różanecznik
30. *Rhododendron* 'Buchlovice' - różanecznik
31. *Ilex x meserveae* 'Blue prince' - ostrokrzew Meservy
32. *Hedera helix* - bluszcz pospolity
33. *Ligustrum vulgare* - ligustr pospolity
34. *Buxus sempervirens* - bukszpan wieczniezielony

BYLINY, TRAWY, WRZOSY I WRZOŚCE, CEBULOWE:

35. *Alopecurus pratensis* 'Aureovariegatus'-wyczyniec łąkowy
36. *Molinia coerulea* - trzęślica modra
37. *Miscantus sinensis* - miskant chiński
38. *Festuca glauca* - kostrzewa popielata
39. *Festuca gautieri* - kostrzewa Gautiera
40. *Pennisetum aleopecuroides* - rozplenica japońska
41. *Carex muskingumensis* - turzyca muskegońska
42. *Armenia maritima* - zawciąg nadmorski
43. *Lysimachia punctata*- tojeść kropkowana
44. *Ligularia stenocephala* - języczka...
45. *Nepeta x faassenii* - kocimiętka Faassena
46. *Calluna vulgaris* 'Allegro' - wrzos pospolity
47. *Calluna vulgaris* 'Long white' - wrzos pospolity
48. *Erica carnea* 'Rubin tepich' - wrzosiec czerwony
49. *Hosta sieboldiana* - funkia Siebolda
50. *Hosta stilleto* - funkia Stilleto
51. *Petasites* –lepiężnik różowy
52. *Heuchera micrantha* 'Palace purple'- żurawka drobnokwiatowa
53. *Alchemilla mollis* - przywrotnik ostroklapowy
54. *Hosta fortunei* - funkia Fortunea
55. *Hosta hybrida* 'Patriot' - funkia
56. *Hosta sieboldiana* 'Frances Williams' - funkia Siebolda
57. *Tulipa* - tulipan
58. *Narcissus* - narcyz
59. *Crocus sativus*-krokus

ZDJĘCIA ARCHIWALNE

Park przy ul. Wiosennej w latach 70'

Fot. 1. Kwitnące krzewy ozdobne (obecnie nie istniejące) – zastosowanie w projekcie, propozycja odtworzenia

Fot.2., 3. Miejsca wypoczynkowe nad rzeką- w projekcie nawiązanie do dawnej funkcji w ujęciu nowych urządzeń i materiałów

Fot. 4. Dawniej pasy trawników - dziś "łąka kwietna"-zastosowanie wielkogatunkowej (różne odmiany) mieszanki trawnikowej
INSPIRACJE

W kamiennym kręgu-umieszczone gązdy na podsypce żwirowej	
	
Wiklinowe ograniczniki na skarpę przy rzece w cz. 6 i 7.	
Wielofunkcyjny, integrujący plac zabaw	

Nawierzchnia drożki głównej
zapronwana
w cz. 2 parku

Nawierzchnia proponowana w 2
cz. parku

Nawierzchnia proponowana w 2
cz. parku

	
Nawierzchnia proponowana (z czerwonej kostki polbrukowej 'Rustical')	
Grupy krzewów (dereń biały) o czerwonych pędach odbijający się kolorystycznie w rzece (zapropnowano nad rzeką).	
Nasadzenia roślinności w formowanych kwadratach w cz. 2.	

Podest w cz.VII - (w projekcie wyższy niż na fotografii) z siedziskami. W środku zaplanowano byliny na miejscu zacienione.

